

[Stærmosen.]

at bestemme deres Opholdssted og raade over den Indtægt, de selv tjener. Er der da i disse Tilfælde nogen Mening i, at der tillægges Forældrenes Indtægt den store Betydning ved Tildeling af Understøttelserne, som det faktisk sker? Hvis man vil opretholde dette, hvis man ikke kan faa afsvækket den Indflydelse paa Understøttelsestildelingen, som Forældrenes Indtægt og Formue har, maa man efter min Mening finde andre Udveje til at afskaffe de Mærkværdigheder, de Urimeligheder, der fremkommer ved denne strengt mekaniske Talbehandling.

Jeg vil ogsaa gerne lægge mit Lod i Vægtskaalen for at faa fastslaaet Nødvendigheden af at faa Erstatningssagerne for de beslaglagte Højskoler afsluttet hurtigst muligt og faa dem afsluttet paa rundelig Maade. Jeg kender Eksempler fra Praksis, hvor Sagens langsomme Behandling har forvoldt meget store og for alle at skønne unødvendige Renteudgifter. Men har maatte foretage Istandsættelser for at komme i Gang, store Istandsættelser, hvortil man har maattet rejse Pengene ved Laan, dyre Laan, og Renteudgifterne hertil tynger meget haardt, hvor der er Tale om et Budget, der i Forvejen i Virkeligheden er sprængt paa Grund af Udgiftsstigninger paa mange Omraader. Jeg kender ogsaa en Skole, der under Beslaglæggelsen blev udsat for meget alvorlige Mishandlinger, fik Udhusbygningerne nedrevet og ødelagt, og hvor man ikke hidtil har turdet begynde Genopbygningen, fordi man afventede Erstatningssagens Udvikling. Nu staar man i Dag i den Situation, at Materiale-situationen gør det umuligt at bygge. Man har det midlertidige Byggestop og desuden en Stigning paa Byggematerialerne siden 1945, da man skulde have taget fat paa Genopbygningen, som man ingen Erstatning kan faa til. Det er meget afgørende, at disse Erstatningssager nu faar en meget hurtig Behandling, og at man ser meget kulant paa den endelige Opgørelse.

Jeg skal ikke komme ind paa flere Omraader eller nævne nogle af de Enkeltheder, som vi fra vor Side er opmærksomme paa; de Enkeltheder, som vi gerne vilde have taget Hensyn til, vil vi vente med at se paa, indtil Lovforslaget har været i Udvalg og vi naar frem til anden Behandling.

Lad mig slutte med at sige, at jeg for

øvrigt mener, at Lov Nr. 323 af 14. Juni 1946 med dens efter min Formening ubegrundede almindelige Bemyndigelse til Undervisningsministeren med Hensyn til Oprettelse af tysksprogede Højskoler burde ophæves.

Undervisningsministeren (Hartling):

Ogsaa angaaende dette Lovforslag kan jeg takke alle de ærede Ordførere for deres villige Indstilling til Forslaget. Der er vel næppe saa mange diskutable Enkeltheder i dette Forslag, men om dem, der er, er det rimeligt, at vi taler i Udvalget.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Chr. Christiansen, at jeg fuldt ud er enig med ham i, at Højskolens Styrke, noget af det man aldrig maa tage fra den, er, at Eleverne stort set kan tage Del i hele Undervisningen og i hele det Samliv, som nu engang er knyttet til Højskolen; og jeg forstod ogsaa, at det ærede Medlem var enig i, at man forsøgte den Vej, der er antydnet i § 7. Det er muligt, at den Betegnelse, den Vending, der er brugt, skal rettes; det kan vi tale om i Udvalget.

Med Hensyn til Elevunderstøttelserne, der har været nævnt fra mange Sider, men som jo ikke direkte berører dette Lovforslag, vil jeg gerne oplyse, at fra Undervisningsministeriets Side har udarbejdet et Forslag, som nu ligger hos Bevillingsmyndighederne, og jeg haaber, at vi snart faar det igen, for jeg er enig med det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen i, at det nu haster med at faa Bekendtgørelsen ud, saaledes at de unge Mennesker, der skal paa Højskole i Sommer, ved, hvad de har at rette sig efter. Jeg er i og for sig enig i, at disse Understøttelser ikke skal ses alene under et Trangssynspunkt, om jeg saa maa sige, men ogsaa under et Opmuntringssynspunkt. Jeg vil tro, at hvis man naar til et Resultat med Hensyn til disse Understøttelser, som medfører, at det Beløb, der er bevilget til Højskolerne til Elevunderstøttelser, ogsaa under de nuværende Indtjeningsforhold bruges, saa har vi naaet en rimelig Ordning i Forhold til tidligere. Man kan heller ikke se helt bort fra, at de unge Mennesker, som skal paa Højskole, nu tjener meget mere, og det er ganske vist et økonomisk Offer, men det er sikkert ogsaa, skulde man da haabe, en meget stor aandelig og menneskelig Gevinst,